

Olje- og energiminister Terje Lien Aasland

Kopi: Næringsminister Jan Christian Vestre

Vår dato: 10.03.2021

Deres dato:

Vår referanse:

Deres referanse:

Etablering av ordning for strømstøtte for bedrifter

Med bakgrunn i dagens prissituasjon for energi, den raske omleggingen av europeisk energipolitikk og utfordringene dette medfører for norske bedrifter, foreslår NHO at det etableres en ordning for strømstøtte til bedrifter, med rask iverksettelse.

Europa står nå i en svært krevende situasjon. Krigen i Ukraina med påfølgende sanksjoner og tiltak for å redusere avhengigheten av russisk gass skaper store konsekvenser for norsk og europeisk næringsliv. Vi ser dette tydelig i energimarkedene, som allerede før krigen var preget av anstrengte forhold og høye priser. Situasjonen i Europa påvirker også norske strømpriser, sammen med lav fyllingsgrad i vannmagasinene våre. Dette var også bakgrunnen for at regjeringen etablerte en ordning for strømstøtte for husholdninger, mv.

Vi har støttet behovet for en slik strømstøtte for husholdninger, men ser nå behov for på nytt, og enda tydeligere, å adressere behovet for en tilsvarende ordning for bedrifter. Vinterens høye strømpriser har allerede hatt store konsekvenser for bedriftene. Ifølge NHOs medlemsundersøkelse fra februar (før krigens utbrudd) oppgir fire av ti at de har fått en stor/middels reduksjon i driftsresultatet som følge av økte strømpriser. Nærmere hver femte bedrift oppgir en stor reduksjon i driftsresultatet. Omkring to av ti bedrifter signaliserer at de vil måtte redusere aktiviteten som følge av strømprisene. Mange bedrifter har allerede svake resultater etter to år med pandemi og lavere omsetning. Resultatene fra undersøkelsen peker i retning av at de høye strømprisene kan ha bidratt til å holde bedriften i næringslivet tilbake over nyttår, og kanskje mest i de næringene som hadde det tyngst fra før. Denne situasjonen vil nå antagelig forverres som følge av enda høyere energipriser.

Stigende energipriser er også et stort bekymringspunkt i Europa. For å adressere de energi- og sikkerhetspolitiske utfordringene la EU-kommisjonen 8. mars 2022 fram en energiplan som omfatter flere tiltak for økt energisikkerhet, herunder diversifisering av EUs gassforsyning for å erstatte russisk import og oppskalering av fornybar energi og energisparingstiltak. EU-kommisjonen peker på at statsstøtteregelveverket gir anledning til å gi kortsiktig lettelse til selskaper som er berørt av høye energipriser. Kommisjonen vil nå konsultere medlemslandene om behovet for utvidelse av rammeverket for statsstøtte for midlertidige krisetiltak. Business Europe har allerede tatt til orde for avhjelpende tiltak for bedriftene.

Med dette som bakteppe mener NHO at det et behov for å etablere en ordning for strømstøtte til bedrifter. Vi har tidligere adressert at en slik ordning i alle fall må omfatte små og mellomstore bedrifter. Ordningen bør ha et omfang omtrent på nivå med den vedtatte strømstøtteordningen til privatkunder, og gjelde den delen av Norge som har de høyeste strømprisene.

Normalt skal bedrifter drives for eiers regning og risiko. Denne ekstraordinære situasjonen og EU-kommisjonens tiltak for å møte behovet for europeisk uavhengighet fra russisk gass, gjør det likevel nødvendig med avbøtende tiltak i en periode. Når det gjelder behovet for ev. andre grep,

viser vi til at Energikommisjonen bl.a. har fått oppdrag å evaluere kraftsystemet, hvordan man best legger til rette for konkurransedyktige kraftpriser og forebygger uønskede svingninger i strømmarkedet.

Mye tyder på at Europas veivalg gjør at vi må være forberedt på vedvarende høyere energikostnader i en tid fremover. Den eneste måten å motvirke et slikt scenario på er å gjøre de samme grepene som Europa. Norge bør utnytte mulighetene til avbøtende tiltak under statsstøtteregelverket, der det trengs. Samtidig må vi øke vår produksjon av fornybar kraft, forsterke og videreutvikle strømmettet og sette fart på energieffektiviseringen hos husholdninger og bedrifter. Økt tilgang på gass fra Norge vil også bidra til at energiprisene går ned. På den måten kan Norge sikre konkurransedyktige priser på fornybarkraft for fastlandsindustrien, samtidig som landet styrker rollen som trygg og stabil energileverandør til Europa.

Vi stiller gjerne på et møte for å utdype våre forslag og vi ser frem til videre dialog om treffsikre strømtiltak.

Med vennlig hilsen

Anniken Hauglie

Viseadministrerende direktør NHO